

Betreft : Adviesaanvraag betreffende de toegangsmogelijkheid voor geleidehonden
HGR n^r 8069.

Advies van de HGR betreffende de toegangsmogelijkheid voor geleide honden op verschillende plaatsen. HGR n^r 8069.

(advies van 18.10.2004 gevalideerd door het Overgangscollege van 10.11.2004)

ADDENDUM SEPTEMBER 2018

Na de vergadering van 05 oktober 2004, heeft de *ad hoc* werkgroep « *Chiens d'assistance - Geleidehonden* » van de Hoge Gezondheidsraad een advies uitgebracht, betreffende de vraag van het Kabinet van Mevr. I. Simonis gericht per brief op 21/06/2004. Dit advies werd schriftelijk goedgekeurd op 18 oktober 2004.

Aard van de aanvraag :

Het betreft een adviesaanvraag over de veralgemening van de toegangsmogelijkheden van geleidehonden op verschillende plaatsen in het kader van de strijd tegen de indirecte discriminatie van gehandicapten.

Het advies van de HGR heeft uitsluitend betrekking tot overdraagbare aandoeningen. Het houdt geen rekening met andere problemen zoals allergie, beten, opvang van de hond, enz.

Inleiding :

De werkgroep is van oordeel dat het geuite advies alleen betrekking heeft tot geleidehonden, die degelijk door de bevoegde gewestelijke overheden worden erkend en die in goede gezondheid zijn.

In het kader van de toegang van honden tot ziekenhuizen is het belangrijk eraan te herinneren dat geen enkele nosocomiale epidemie, toe te schrijven aan de aanwezigheid van honden in het ziekenhuis, tot heden genoteerd werd. Het potentieel risico is omschreven en beperkt.

Het is echter nodig de volgende feiten in acht te nemen : de hond kan drager zijn of worden van nosocomiale infectieagentia en dus op significante wijze bijdragen tot de overdracht ervan; de controle op dit dragerschap is onmogelijk. De hond is anderzijds onvermijdelijk het voorwerp van aaien en andere aandachtstekens vanwege het medisch en paramedisch personeel : terwijl campagnes worden opgericht om de handhygiëne te promoten kan de aanwezigheid van honden een verlaging van het naleven van de handhygiëne met zich meebrengen.

De wetenschappelijke argumenten om de toegang aan geleidehonden te verbieden berusten bijgevolg op de notie van potentieel risico veroorzaakt door deze dieren.

Advies - Aanbevelingen :

a) Voor « acute verzorgingsinstellingen » (punt 1 van de aanvraag) :

De *ad hoc* werkgroep van de HGR is van oordeel dat de **toegang van geleidehonden tot acute verzorgingsinstellingen verboden is** behoudens tegenbericht, gemotiveerd door het comité voor ziekenhuishygiëne van de desbetreffende instelling. Het zal in geen geval de toegang tot lokalen of gedeelten van lokalen bestemd voor intensieve zorgverlening en invasieve handelingen, operatiekwartier en verkoeverkamers, verloskamers, onco-hematologie-, hemodialyse- en brandwondeneenheden mogen toelaten.

In geval van afwijking op het verbod, zal het tot de verantwoordelijkheid van de directie van de instelling behoren, op advies van het comité voor ziekenhuishygiëne, om aangepaste maatregelen te treffen voor een correct beheer van de toegang van honden tot het ziekenhuis, in het bijzonder door het opstellen van een geschreven reglementaire procedure daaromtrent. Een belangrijk gedeelte van de verschillende anthroppoönoten, die van de hond op de mens overdraagbaar zijn, worden in Bijlage I opgenomen.

Om de terminologie van de aanvraag over te nemen moet men dus beschouwen dat **de toegang ONBESTAANDE is** voor geleidehonden in acute verzorgingsinstellingen.

Addendum september 2018:

Naar aanleiding van de discussies tussen de HGR, de politieke autoriteit en de terreinactoren in aansluiting op de ontvangen parlementaire vragen, werd het nuttig geacht de aandacht te vestigen op de formulering en de nuances van de adviezen die zijn verleend over de toegang van dieren en geleidehonden tot zorginstellingen (adviezen 8069, 8133 en 9156), zonder de intrinsieke inhoud ervan op enigerlei wijze te wijzigen.

Meer bepaald staat het de directie van elke zorginstelling vrij om - in overleg met het Comité voor Ziekenhuishygiëne - gevalideerde schriftelijke procedures te voorzien voor de **toegang van geleidehonden tot zorginstellingen onder bepaalde voorwaarden**.

De HGR kan de directie van elke zorginstelling maar aanraden om in deze richting te werken in overleg met het Comité voor Ziekenhuishygiëne.

De adviezen van de HGR beletten of verbieden op geen enkele wijze een dergelijke aanpak. Gidsen en naslagwerken die hulp kunnen bieden (praktische uitvoering) aan instellingen die hierin geïnteresseerd zijn, zijn te vinden op internet, onder andere:

<http://eguideline.guidelinecentral.com/i/517746-animals-in-healthcare-facilities-shea>

<https://www.shea-online.org/index.php/practice-resources/41-current-guidelines/421-expert-guidance-animals-in-healthcare-facilities-recommendations-to-minimize-potential-risks>

<https://www.cambridge.org/core/services/aop-cambridge->

[core/content/view/7086725BAB2AAA4C1949DA5B90F06F3B/S0899823X1500015Xa.pdf/div-class-title-animals-in-healthcare-facilities-recommendations-to-minimize-potential-risks-div.pdf](https://www.cambridge.org/core/content/view/7086725BAB2AAA4C1949DA5B90F06F3B/S0899823X1500015Xa.pdf/div-class-title-animals-in-healthcare-facilities-recommendations-to-minimize-potential-risks-div.pdf)

Het gaat om een specifieke actie die door elke geïnteresseerde instelling moet worden beslist, gedefinieerd en voorbereid met inachtneming van de plaatselijke omstandigheden.

b) Voor zwembaden (punt 5 van de aanvraag) :

De HGR is van oordeel dat het belangrijk is zich te conformeren aan de gewestelijke van kracht zijnde wetgeving. Het regeringsbesluit van het Waals Gewest (13 maart 2003) en Vlarem voor het Vlaams Gewest stellen duidelijk dat de toegang tot deze instellingen verboden is voor dieren. In het regeringsbesluit van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest daarentegen wordt het verbod beperkt tot de zwembaden (zie bijlage II).

Gelet op deze wetgeving is de toegang van geleidehonden tot het zwembad **GEDEELTELIJK** en beperkt tot de plaatsen waar personen met schoenen toegang hebben.

c) **De « leefruimten » opgenomen in de aanvraag (gedeelten van punt 1, punt 2, 3, 4, 6) :**

De werkgroep ziet geen wetenschappelijk bezwaar tegen het toelaten van de toegang aan geleidehonden.

De toegangsmogelijkheid van geleidehonden in « leefruimten » is dus **VOLLEDIG**.

De verantwoordelijken van deze « leefruimten » moeten kunnen verwijzen naar een geschreven procedure en contact opnemen met verenigingen die zich bezig houden met geleidehonden.

Samenstelling van de werkgroep die huidig advies heeft uitgebracht :

Daube Georges

De Mol Patrick

Gordts Bart

Jacobs Frédérique

Lauwers sabine

Noirfalise Alfred

Potvliege Catherine

Simon Anne

Sion Jean-Paul

Struelens Marc

Taminiau Patricia

Vande Putte Maria

Verschraegen Gerda

Het voorzitterschap van deze werkgroep wordt verzekerd door Dhr DE MOL en het wetenschappelijk secretariaat door BALTES M. en DUBOIS J-J.

Bijlage I : Zoönosen die van de hond aan de mens overdraagbaar zijn :

Bron : document van de « Plate-forme Hygiène Hospitalière de Liège » augustus 2004

- a- Alveolaire echinococcose
- b- Hemorragische koorts met niersyndroom
- c- Leishmaniose
- d- Leptospirose
- e- Ziekte van Lyme
- f- Europese tekenmeningo-encefalitis
- g- Rabies
- h- Westnijkkoorts
- i- Q koorts
- j- Tularemie
- k- Trichinellose

Bron : « Guidelines for environmental infection control in health-care facilities » Recommendations of CDC and the healthcare infection control practices advisory committee (HICPAC). 2003.

- l- Campylobacteriose
- m- Capnocytophaga canimorsus
- n- Pasteurellose
- o- Salmonellose
- p- Ancylostoma
- q- Giardia
- r- Toxocara
- s- Toxoplasmose
- t- Blastomycose (blastomyces)
- u- Dermatofytosis.

Bijlage II : Gewestelijke wetgevingen inzake zwembaden.

Uittreksel van het besluit van de Waalse regering van 13 maart 2003 houdende sectorale voorwaarden i.v.m. zwembaden, art.10, §2 en van VLAREM,

1° « De directie ontzegt de toegang tot het zwembad aan elke persoon die geen gebruik maakt van de douches en voedbaden of -douches ».

4° « Dieren zijn verboden in de inrichting ».

Uittreksel van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke regering van 10 oktober 2002 tot vaststelling van de exploitatievoorwaarden voor zwembaden, art.21, 1°.

« De toegang tot het zwembad is verboden aan :

- (...)
- Elke persoon die ontegensprekelijk geen gebruik heeft gemaakt van de sanitaire « zones », en meer bepaald de verplichte douche vóór het baden
- dieren ».
